

Funktionsrättsrådet

Ola Hansson och Karin Borgström

Vård- och omsorgsförvaltningen, Uppsala Kommun

Nära vård och hälsa, Region Uppsala

7 oktober 2022

Region Uppsala ansvarar för

- Hjälpmedel för syn, hörsel och kommunikation (alla åldrar)
- Ortopedtekniska hjälpmedel (alla åldrar)
- Medicinsk apparatur i hemmet (alla åldrar)
- Hjälpmedel för rörelse, personlig vård och kognition (personer **under** 21 år)

Kommunerna i länet ansvarar för

- Hjälpmedel för rörelse, personlig vård och kognition (personer **över** 21 år)

Förskrivare som är anställda av regionen kan förskriva kommunernas hjälpmedel

Enheter som hanterar hjälpmedel:

- Hjälpmedel Uppsala län (HUL) (kommunerna)
- Hjälpmedelscentralen (HMC) (regionen)
- Syncentral
- Hörcentral
- Kliniker på sjukhuset

Dessutom har vissa vårdgivare egna förråd med kommunens hjälpmedel

Samverkan region/kommun

- I dagsläget sker samverkan i huvudsak framför allt gällande
 - hjälpmedel för personer som fyller 21
 - förråd med kommunens hjälpmedel i regionens verksamheter
- Utredning om ökad samverkan har gjorts och lämnats över till politiker

Förslag i utredningen

- Övergripande styrning – gemensam politisk styrning av hjälpmedelsområdet. Region inrättar motsvarighet till hjälpmedelsansvarig för att möjliggöra samverkan på alla nivåer.
- Gemensam riktlinje – om möjligt med samma avgifter.
- En väg in – samlad info och vägledning oavsett vilken huvudman som bekostar hjälpmedlet.
- Gemensamt hjälpmedelscentrum, helst inkluderande även Medicinsk Apparatur i Hemmet (MAH), syn och hörsel. Regionen ”går in i HUL-samarbetet”. Centralisering av hantering även av de hjälpmedel som kommunerna själva hanterar idag.

Förskrivningsprocessen

Förskrivning av hjälpmedel är en hälso- och sjukvårdsinsats.

Efter att förskrivaren har bedömt behov av ett hjälpmedel ska förskrivningsprocessen (Socialstyrelsen) följas. I den ingår att:

- prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt
- Specialanpassa vid behov – initiera och utfärda anvisning
- Informera
- Instruera och träna
- följa upp och utvärdera funktion och nytta

Vilka hjälpmedel **kan/kan inte** förskrivas?

- Medicintekniska produkter
- Behovsbedömda hjälpmedel för att öka självständighet i dagliga livets aktiviteter
- Hjälpmedel för arbete och skola
- Hjälpmedel för fritid, resor och hobby
- Konsumentprodukter

Upphandling och sortiment

- Kommun och region lyder under lagen om offentlig upphandling och varor man köper måste vara upphandlande
- Upphandlingen resulterar i ett hjälpmedelssortiment som är tänkt att motsvara behoven för så många som möjligt
- I de fall sortimentet inte täcker behoven i enstaka fall kan man köpa produkt utanför sortimentet om det kan motiveras av medicinska eller funktionella skäl
- Hjälpmedel som finns i sortimentet har fördelarna att hjälpmedelsverksamheten och förskrivarna har god kännedom om hjälpmedlet samt att tillbehör och reservdelar finns på lager

Avgifter

- **Region Uppsala** – 1 hjälpmedel 340:-, 2 hjälpmedel 510:-, 3 hjälpmedel 680:- (vuxna). Barn - ingen avgift.
- Högkostnadsskydd 1100 kr. Inget digitalt frikort idag. Verksamheterna har lämnat in ett förslag om det till regionens digitaliseringsenhet.
- Vid övergång från barn till vuxen blir det en debitering vid en nyförskrivning
- **Uppsala kommun** – Inga avgifter för hjälpmedel

Reviderad riktlinje (Uppsala kommun)

1 maj 2022 började en ny riktlinje för individuellt förskrivna hjälpmedel att gälla i Uppsala kommun.

Några förändringar:

- En prioriteringsordning vid brist infördes för att de med störst behov ska få ta del av hjälpmedel när tillgången begränsas
- Hjälpmedel kan i vissa fall förskrivas för att underlätta för personal (vårdarstyrt drivaggregat, vårdsäng)
- Nytt produktområde ”Hjälpmedel i hushållet” kan förskrivas och därmed ätapparater

